

Recreatie en de duinen

Het Nederlandse beleid is erop gericht natuurgebieden, inclusief de duinen, zoveel mogelijk open te stellen voor recreatie (foto: Sytske Dijkse/Foto Fitis).

MARJA ZANDBERG

Duin 1996-3 schreef: 'Kernprobleem is dat de bezoekers van de duinen in toenemende mate geconfronteerd worden met andere bezoekers die het duin gebruiken als sportzaal of stadspark. Rustige plekjes lijken nauwelijks meer te bestaan, en wandelaars en fietsers worden zelfs fysiek gehinderd op wat ooit de meest afgelegen plekjes waren in de duinen. Het duin als kip met de gouden eieren wordt in toenemende mate geplukt, omdat alles moet kunnen en iedereen recht heeft op zijn eigen wijze van vrijetijdsbesteding.' Het lijkt alsof de tijd stil heeft gestaan. Of is er toch iets veranderd?

De duinen worden druk bezocht en het aantal bezoekers neemt nog toe. Dit blijkt uit het artikel van Rogier Pouwels elders in dit nummer. Er duiken bovendien steeds weer nieuwe recreatievormen op die hun ruimtebeslag eisen in de duinen.

Op 12 oktober 2006 hield Stichting Duinbehoud het symposium *Toekomst van de Kust*. Theo Bakker verzorgde er een inleiding. Hij gaf daarin het volgende uitgebreide overzicht van recreatievormen die te vinden zijn in de duinen:

• wandelen	• fietsen	• gps-routes
• mountainbiken	• verdwaalroutes	• paardrijden
• nordic walking	• paragliden	• hond uitlaten
• zweefvliegen	• trimmen	• spartelplassen
• hardloophwedstrijden	• struinnatuur	• etc.

Natuurbeleidsplan

Wat we allemaal in de duinen willen toestaan en wat de natuur daar aankan, dat zijn belangrijke vragen. Het Nederlandse beleid is erop gericht natuurgebieden, inclusief de duinen, zoveel mogelijk open te stellen voor recreatie. Het natuurbeleidsplan *Mensen voor natuur, natuur voor mensen* zegt: in 2020 is negentig procent van de EHS opengesteld voor extensieve recreatie en wordt bij inrichting en beheer van de EHS rekening gehouden met wensen

van de samenleving, voor zover het past bij het nagestreefde natuurdoel. Het Rijk vraagt provincies en terreinbeheerders afspraken te maken over de kwalitatieve invulling van het recreatief gebruik. Daarbij wordt ervan uitgegaan dat intensiever gebruikte terreinen worden afgewisseld met gebieden van rust en stilte, en dat de diversiteit van het recreatief aanbod gewaarborgd blijft.

Extensieve recreatie

Stichting Duinbehoud wil graag extensieve recreatievormen in de duinen. Ze voegde in 1996 daarom aan haar doelstellingen het behoud en versterking van natuurvriendelijke recreatie toe. Ze verstaat daaronder activiteiten die de natuur en landschap van de duinen doen beleven. Denk bijvoorbeeld aan het beluisteren van een zingende roodborsttapuit, of aan het genieten van rust en ruimte. Die belevingsvormen combineren goed met de natuurdoelstelling. Activiteiten die net zo goed elders gehouden kunnen worden, kunnen beter uit het duin geweerd worden.

Workshop

Het is onduidelijk of er afspraken bestaan over de kwalitatieve invulling van het recreatief gebruik, inclusief nieuwe recreatievormen. Duinbehoud wil daarom samen met lokale beheerders standpunten formuleren. Daartoe organiseert ze in samenwerking met PWN in 2007 een workshop. Dit nummer geeft alvast een aanzet voor de discussie. Het bevat onder andere een artikel over de trends op het gebied van recreatie, de visie van de ANWB, en effecten van recreatie op natuur.

MARJA ZANDBERG IS MEDEWERKER NATUURONTWIKKELING EN EDUCATIE BIJ STICHTING DUINBEHOUD